

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä maaliskuuta 2014

228/2014

Valtiovarainministeriön asetus vaihtoehtorahastojen avaintietoesitteestä

Annettu Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2014

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 13 luvun 7 §:n 2 kohdan nojalla:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 13 luvun 4 ja 5 §:ssä tarkoitetuista sijoittajille annettavista avaintietoista koskevista vaatimuksista.

2 §

Yleiset määräykset

Avaintietoesitteeseen ei saa sisällyttää muita tietoja tai ilmoituksia, jollei tässä asetuksessa toisin säädetä.

Sijoittajalle annettavan tiedon on oltava asiallista, johdonmukaista, jäsenneltä ja selkeää eikä se saa olla harhaanjohtavaa. Avaintietoesitteessä voidaan poiketa 2—5 luvussa säädettyistä vaatimuksista, jos se on vaihtoehtorahaston tai sen toimialan erityispiirteiden tai muun erityisen syyn vuoksi tarpeen eikä poikkeaminen vaaranna edellytyksiä sijoitusten keskinäiseen vertailtavuuteen tai sijoittajansuojaa muutoin. Avaintietoesitteessä on il-

moitettava miltä osin sekä syyt, joiden vuoksi siinä poiketaan 2—5 luvussa säädettyistä vaatimuksista.

Avaintietoesite on annettava sijoittajille siten, että sijoittajat voivat erottaa sen muusta aineistosta. Sitä ei varsinkaan saa esittää tai toimittaa tavalla, joka voisi saada sijoittajat pitämään sitä vähemmän tärkeänä kuin muita tietoja vaihtoehtorahastosta ja siihen liittyvistä riskeistä ja hyödyistä.

2 luku

Sijoittajille annettavien avaintietojen muoto ja esitystapa

3 §

Avaintietoesitteen nimi ja sisältö

Avaintietoesitteen ensimmäisen sivun yläosassa on oltava näkyvästi teksti ”Sijoittajan avaintiedot”.

Suoraan nimen alapuolella on oltava seuraava selittävä teksti: ”Tämä asiakirja antaa sijoittajalle avaintiedot rahastosta. Se ei ole markkinointiaineistoa. Avaintiedot on annettava lakisääteisesti, jotta sijoittaja ymmärtäisi rahaston luonteen ja siihen liittyvät sijoitusriskit. Asiakirjaan tutustumista suositellaan, jotta sijoittaja voisi tehdä sijoituspäätöksensä tietoon perustuen”.

Vaihtoehtorahaston tunnistetiedot, muun muassa osakelaji tai sen alarahasto, on ilmoitettava selkeästi. Jos ilmoitetaan alarahasto tai osakelaji, vaihtoehtorahaston nimen on seurattava alarahaston tai osakelajin nimen jälkeen. Jos vaihtoehtorahasto, alarahasto ja osakelaji yksilöidään koodinumerolla, koodinumeron on kuuluttava vaihtoehtorahaston tunnistustietoihin.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan nimi on ilmoitettava.

Jos vaihtoehtorahasto tai sen hoitaja muodostaa osan yhtiöryhmää oikeudellisista, hallinnollisista tai markkinointisysteistä, voidaan lisäksi ilmoittaa kyseisen ryhmän nimi. Yritysbrandausta voidaan käyttää edellyttäen, ettei se estä sijoittajaa ymmärtämästä sijoitukseen liittyviä keskeisiä tekijöitä tai vähennä hänen mahdollisuuksiaan verrata sijoitustuotteita.

Avaintietoesitteen jaksossa ”*Tavoitteet ja sijoituspolitiikka*” on oltava 6 §:ssä säädetyt tiedot.

Avaintietoesitteen jaksossa ”*Riski-hyötyprofiili*” on oltava 7 ja 8 §:ssä säädetyt tiedot.

Avaintietoesitteen jaksossa ”*Kulut*” on oltava 9—13 §:ssä säädetyt tiedot.

Avaintietoesitteen jaksossa ”*Aiempi tuotto- tai arvonkehitys*” on oltava 14—18 §:ssä säädetyt tiedot.

Avaintietoesitteen jaksossa ”*Käytännön tiedot*” on oltava 19 ja 20 §:ssä säädetyt tiedot.

Toimilupaa koskeviin tietoihin on sisällyttävä seuraava maininta: ”*Vaihtoehtorahastojen hoitajalle on myöntänyt toimiluvan [jäsenvaltion nimi], ja sitä valvoo [toimivaltaisen viranomaisen nimi]*”.

Julkaisutietoihin on sisällyttävä seuraava maininta: ”*Nämä sijoittajan avaintiedot ovat ajantasaisia [julkaisupäivä]*”.

4 §

Esitystapa ja kieli

Avaintietoesitteen on:

1) oltava esitystapansa, asettelunsa ja kirjainkokonsa puolesta helppolukuinen;

2) oltava laadittu selkeällä, ytimekkäällä ja helppotajuisella yleiskielellä välttäen ammatikielen käyttöä;

3) keskittyttävä sijoittajien tarvitsemiin avaintietoihin.

Jos avaintietoesitteessä käytetään värejä, ne eivät saa vähentää tietojen ymmärrettävyyttä siinä tapauksessa, että avaintietoesite painetaan tai valokopioidaan mustavalkoisena.

Jos käytetään rahastoyhtiön tai sen yhtiöryhmän yritysbrandausta, se ei saa hämmennää sijoittajaa eikä tekstin ymmärrettävyyttä.

5 §

Pituus

Avaintietoesite saa olla painettuna enintään kolmen A4-kokoisen sivun pituinen, jollei vaihtoehtorahaston, sen sijoitustoiminnan tai toimialan erityispiirteistä tai 30 §:stä muuta johdu.

3 luku

Avaintietoesitteen jaksoiden sisältö

6 §

Tavoitteet ja sijoituspolitiikka

Avaintietoesitteen jakson ”*Tavoitteet ja sijoituspolitiikka*” kuvauksessa on oltava seuraavat vaihtoehtorahaston keskeiset ominaispiirteet:

1) vaihtoehtorahaston tärkeimmät sijoituskohteet;

2) tieto sijoittajan mahdollisuudesta lunastaa tai myydä vaihtoehtorahaston osuuksia ja tieto osuuksien merkintä- ja lunastustiheydestä sekä mahdollisesta likviditeettiehtojen muutoksesta;

3) tieto siitä, onko vaihtoehtorahastolla jokin tietty toimialakohtaisiin, maantieteellisiin tai muihin markkinasektoreihin taikka erityisiin omaisuusluokkiin liittyvä tavoite;

4) tieto siitä, sallitaanko vaihtoehtorahaston säännöissä harkinnanvaltaiset valinnat tehtävistä yksittäisistä sijoituksista ja merkitseekö tämä suoraan tai implisiittisesti jonkin vertailuarvon käyttöä ja jos niin minkä;

5) tieto siitä, jaetaanko vaihtoehtorahaston tuotto vai sijoitetaanko se uudelleen;

6) tieto siitä, ovatko ja miltä osin vaihtoehtorahaston sijoittajat erilaisessa asemassa hallinnoimis- ja taloudellisten oikeuksiensa kanalta.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, jotka merkitsevät jonkin vertailuarvon käyttöä, on ilmoitettava liikkumavara suhteessa tähän vertailuarvoon, ja jos vaihtoehtorahastolla on indeksin seuraamiseen liittyvä tavoite, se on mainittava.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun kuvauksen on sisällettävä seuraavat tiedot siltä osin kuin ne kuvaavat vaihtoehtorahaston toimintaa:

1) jos vaihtoehtorahasto sijoittaa joukko-velkakirjoihin, ilmoitus siitä, ovatko ne yhteisöjen, valtioiden tai muiden tahojen liikkeen laskemia, ja soveltuvin osin mahdolliset vähimmäisluokitusvaatimukset;

2) jos vaihtoehtorahasto on strukturoitu rahasto, yksinkertaisella kielellä laadittu selvitys kaikista seikoista, joita tarvitaan oikean käsityksen saamiseksi tuotosta sekä tekijöistä, joiden pohjalta tuloksen ennakoidaan määräytyvän, mukaan lukien tarvittaessa viittaukset vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettun asiakirjan tietoihin algoritmista ja sen käytöstä;

3) jos sijoituskohteet valitaan tiettyjen perusteiden mukaisesti, selvitys näistä perusteista, kuten ”kasvu”, ”arvo” tai ”suuret osinot”;

4) jos käytetään erityisiä varainhoitomenetelmiä, joihin voi kuulua suojaus (*hedging*), arbitraasi tai vivutus (*leverage*), yksinkertaisella kielellä laadittu selvitys tekijöistä, joiden pohjalta vaihtoehtorahaston tuloksen ennakoidaan määräytyvän sekä selvitys tilanteista, joissa vaihtoehtorahasto voi hyödyntää vivutusta, sallitun vivutuksen tyyppi ja lähteet sekä vivutuksen käytön taso ja vivutuksen enimmäisrajat;

5) jos on todennäköistä, että sijoitussalkkuun liittyvillä kaupankäyntikuluilla on merkittävä vaikutus tuottoon vaihtoehtorahaston omaksuman strategian vuoksi, tätä koskeva maininta, jossa tehdään myös selväksi, että sijoitussalkkuun liittyvät kaupankäyntikulut maksetaan rahaston varoista 9—12 §:ssä tarkoitettujen kulujen lisäksi;

6) jos markkinointiaineistoon kuuluvassa

asiakirjassa mainitaan suositeltu vähimmäisaika vaihtoehtorahaston osuuksien omistukselle tai jos mainitaan, että vähimmäisomistusaika on olennainen osa sijoitusstrategiaa, seuraava ilmoitus: ”*Suositus: Tämä rahasto ei ehkä sovellu sijoittajille, jotka aikovat luopua osuuksistaan rahastossa [ajanjakso] kuluessa*”.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa on tehtävä ero yhtäältä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa ja 3 momentin 1 kohdassa määriteltyjen yleisten sijoitusluokkien ja toisaalta vaihtoehtorahastojen hoitajan näihin sijoituksiin omaksuman 1 momentin 4 kohdassa ja 3 momentin 2—4 kohdassa tarkoitetun lähestymistavan välillä.

Avaintietoesitteen jakso ”*Tavoitteet ja sijoituspolitiikka*” voi sisältää myös muita kuin 3 momentissa lueteltuja tietoja, kuten kuvauksen vaihtoehtorahaston sijoitusstrategiasta, jos nämä tiedot ovat tarpeen vaihtoehtorahaston tavoitteiden ja sijoituspolitiikan kuvaamiseksi asianmukaisesti.

7 §

Selvitys mahdollisista riskeistä ja hyödyistä sekä indikaattorin käytöstä

Avaintietoesitteen jakson ”*Riski-hyötyprofiili*” on sisällettävä synteettinen indikaattori ja siihen liittyen:

1) sanallinen selvitys indikaattorista ja sen tärkeimmistä rajoituksista;

2) sanallinen selvitys riskeistä, joilla on olennainen merkitys vaihtoehtorahastolle ja joita synteettinen indikaattori ei riittävästi ota huomioon.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun synteettisen indikaattorin on oltava numeroasteikolla olevan luokituksen muodossa, ja vaihtoehtorahasto on luokiteltava johonkin näistä luokista. Synteettinen indikaattori on esitettävä liitteessä I esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun synteettisen indikaattorin ja sen mahdollisten myöhempien tarkistusten laskeminen on dokumentoitava riittävästi. Vaihtoehtorahastojen hoitajan on säilytettävä tiedot kyseisestä laskemisesta vähintään viiden vuoden ajan.

Strukturoitujen rahastojen tapauksessa kyseistä ajanjaksoa on pidennettävä siten, että se on viisi vuotta erääntymisen jälkeen.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun sanallisen selvityksen on sisällettävä seuraavat tiedot:

1) maininta siitä, että synteettisen indikaattorin laskemiseen käytettävien historiallisten tietojen perusteella ei ehkä voida muodostaa luotettavia oletuksia vaihtoehtorahaston riskiprofiiliin tulevasta kehityksestä;

2) maininta siitä, ettei ilmoitetun riski-hyötyluokan taata säilyvän muuttumattomana ja että vaihtoehtorahaston luokitus voi vaihdella ajan myötä;

3) maininta siitä, että alin luokka ei merkitse riskitöntä sijoitusta;

4) lyhyt selitys siitä, miksi vaihtoehtorahasto on sijoitettu luokkaansa;

5) tiedot vaihtoehtorahaston tarjoaman mahdollisen pääomatakuun tai -suojan luonteesta, laajuudesta ja ajallisesta kattavuudesta, mukaan lukien mahdolliset seuraukset osuuksien lunastamisesta takuu- tai suojaajan ulkopuolella.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun sanallisen selvityksen on sisällettävä seuraavat riskiluokat, mikäli niillä on olennainen merkitys:

1) luottoriski, jos merkittävä määrä sijoituksista tehdään joukkovelkakirjoihin;

2) likviditeettiriski, jos merkittävä määrä sijoituksista tehdään rahoitusvälineisiin, jotka ovat luonteeltaan riittävän likvidejä mutta joiden likviditeettitaso voi tietyissä olosuhteissa olla suhteellisen alhainen ja sen vuoksi vaikuttaa koko vaihtoehtorahaston likviditeettiriskin tasoon;

3) vastapuoliriski, jos vaihtoehtorahastolla on kolmannen osapuolen takaus tai jos sen sijoitusriski johtuu olennaisessa määrin yhdestä tai useammasta vastapuolen kanssa tehdystä sopimuksesta;

4) operatiiviset riskit ja varojen säilyttämiseen liittyvät riskit;

5) sijoitusrahastolain (48/1999) 80 §:ssä tarkoitettujen rahoitustekniikoiden, kuten johdannaissopimusten, vaikutus vaihtoehtorahaston riskiprofiiliin, jos niitä käytetään kohde-etuuksiin liittyvän riskin ottamisessa, lisäämisessä tai vähentämisessä.

8 §

Riskien tunnistaminen, selittäminen ja esittäminen

Toimilupavelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on 7 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen riskien tunnistamisessa ja selittämisessä noudatettava sisäistä riskintunnistus-, -arviointi ja -seurantaprosessia, jonka vaihtoehtorahastojen hoitaja on hyväksynyt vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin mukaisesti. Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja hoitaa useampaa kuin yhtä vaihtoehtorahastoa tai sijoitusrahastoa, riskit on tunnistettava ja selitettävä johdonmukaisesti.

9 §

Kulujen esittäminen

Avaintietoesitteen jaksossa ”Kulut” on esitettävä kulut ja palkkiot taulukkomuodossa liitteessä II esitetyllä tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu taulukko on täytettävä seuraavien vaatimusten mukaisesti:

1) sekä merkintä- että lunastuspalkkion on oltava enimmäisprosenttimäärä, joka voidaan vähentää sijoittajan pääomasitoumuksesta vaihtoehtorahastossa;

2) vaihtoehtorahastosta vuoden aikana veloittavat maksut on esitettävä yhtenä lukuna (”Juoksevat kulut”), joka sisältää kaikki vaihtoehtorahaston varoista määritellyn ajanjakson aikana veloittavat vuotuiset palkkiot ja muut maksut edellisvuoden lukuihin perustuen;

3) taulukossa on mainittava ja selvitettävä kaikki vaihtoehtorahastosta tietyissä erityisolosuhteissa veloittavat maksut, millä perusteella maksu määräytyy ja milloin sitä sovelletaan.

Jos ryhmittelemättömät muut kulut muodostavat huomattavan osan kaikkien kulujen yhteismäärästä, ne on eriteltävä esimerkiksi hallinnointipalkkioihin, tilintarkastuspalkkioihin ja oikeudellisiin kuluihin. Muihin kuluihin ei saa sisällyttää sijoitustoiminnasta ai-

heutuneita kuluja, kuten osinkokulut, korkokulut tai arvopaperilainauksen kulut.

10 §

Kulujen selvittäminen ja ilmoitus kulujen merkityksestä

Jaksossa ”Kulut” on annettava sanallinen selvitys jokaisesta taulukosta mainitusta maksusta, kuitenkin vähintään, että:

1) merkintä- ja lunastuspalkkiot ilmoitetaan aina enimmäismääräisinä ja että joissakin tapauksissa sijoittaja saattaa maksaa vähemmän;

2) sijoittaja voi saada tiedon merkintä- ja lunastuspalkkioiden tosiasiallisesta määrästä vaihtoehtorahastojen hoitajalta tai vaihtoehtorahastoa markkinoivalta taholta;

3) ”Juoksevien kulujen” määrä perustuu edellisvuoden kuluihin [kuukausi/vuosi] päättyneeltä vuodelta ja että kyseinen määrä saattaa vaihdella vuosittain, mikäli näin on.

Jaksossa ”Kulut” on oltava selvitys siitä, että sijoittajan maksamat kulut käytetään vaihtoehtorahaston toimintakustannusten, kuten markkinointi- ja jakelukustannusten, maksamiseen ja että nämä kulut vähentävät sijoituksen mahdollista kasvua.

11 §

Lisävaatimukset

Kaikki kulurakenteen osatekijät on esitettävä mahdollisimman läpinäkyvästi ja selkeästi, jotta sijoittajat voisivat arvioida kulujen yhteisvaikutusta.

Jos on todennäköistä, että sijoitussalkkuun liittyvillä kaupankäyntikuluilla on merkittävä vaikutus tuottoon vaihtoehtorahaston omaksuman strategian vuoksi, tämä on 6 §:n 1 momentin 5 kohdan alakohdan mukaisesti mainittava jaksossa ”Tavoitteet ja sijoituspolitiikka”.

Tulosperusteiset palkkiot on ilmoitettava 9 §:n 2 momentin 3 kohdan alakohdan mukaisesti. Vaihtoehtorahaston viimeisimmällä tilikaudella veloitettujen tulosperusteisten palkkioiden määrä on esitettävä prosenttiosuutena. Mahdollinen palkkiokatto ja mahdolliset lisäpalkkiot on ilmoitettava.

12 §

Erityistapaukset

Jos uusi vaihtoehtorahasto ei voi noudattaa 9 §:n 2 momentin 2 kohdan ja 10 §:n 1 momentin 3 kohdan vaatimuksia, juoksevat kulut on arvioitava kulujen ennakoidun kokonaismäärän perusteella.

Edellä 1 momentista poiketen kiinteän kokonaispalkkion veloittavan vaihtoehtorahaston on ilmoitettava kyseinen kokonaispalkkio.

Edellä 1 momentista poiketen rahasto, joka asettaa veloitettavalle määrälle ylärajan tai enimmäissuuruuden, on ilmoitettava kyseinen määrä, edellyttäen kuitenkin, että vaihtoehtorahastojen hoitaja sitoutuu noudattamaan julkaistua määrää ja kantamaan mahdolliset kustannukset, joiden seurauksena veloitettava määrä muutoin ylittyisi.

13 §

Viittaukset

Jaksossa ”Kulut” on soveltuvin osin viitattava vaihtoehtorahaston vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitetun asiakirjan osiin, joissa annetaan yksityiskohtaisempaa tietoa kuluista, muun muassa tulosperusteisista palkkioista ja niiden laskutavasta.

14 §

Aiemman tuotto- tai arvonkehityksen esittäminen

Vaihtoehtorahaston aiempi tuotto- tai arvonkehitys on esitettävä pylväsdiagrammina viimeksi kuluneilta kymmeneltä vuodelta. Pylväsdiagrammin on oltava kooltaan sellainen, että se on helposti luettavissa, mutta se ei saa olla laajempi kuin puoli sivua avaintietoesitteestä.

Jos vaihtoehtorahaston aiempi tuotto- tai arvonkehitys on lyhyemmältä ajalta kuin viideltä täydeltä kalenterivuodelta, tiedot on esitettävä ainoastaan viideltä viimeksi kuluneelta vuodelta.

Vuodet, joilta tietoja ei ole käytettävissä, on esitettävä tyhjinä ilman muita mainintoja kuin vuosi.

Jos vaihtoehtorahaston aiemmasta tuotto- tai arvonkehityksestä ei ole tietoja koko kalenterivuodelta, on mainittava, että tiedot ovat riittämättömiä, jotta sijoittajat voivat niiden perusteella saada hyödyllistä tietoa aiemmasta tuotto- tai arvonkehityksestä.

Pylväsdiagrammin yhteyteen on lisättävä näkyvästi seuraavat maininnat:

1) varoitus siitä, että sen hyöty on rajallinen arvioitaessa tulevaa tuotto- tai arvonkehitystä;

2) lyhyt maininta siitä, mitkä kulut ja palkkiot on sisällytetty aiemman tuotto- tai arvonkehityksen laskentaan tai jätetty sen ulkopuolelle;

3) rahaston perustamisvuosi;

4) aiemman tuotto- tai arvonkehityksen laskentavaluutta.

Edellä 5 momentin 2 kohdassa säädettyä vaatimusta ei sovelleta vaihtoehtorahastoihin, joissa ei käytetä merkintä- tai lunastuspalkkioita.

Avaintietoesite ei saa sisältää tietoja aiemmasta tuotto- tai arvonkehityksestä kuluvalta kalenterivuodelta.

15 §

Aiemman tuotto- tai arvonkehityksen laskentamenetelmä

Aiempaa tuotto- tai arvonkehitystä koskevat luvut on laskettava vaihtoehtorahaston nettoarvon perusteella ja olettaen, että vaihtoehtorahaston mahdollisesti jakama tuotto on sijoitettu uudelleen. Jos vaihtoehtorahaston jakamaa tuottoa ei sen sääntöjen mukaan sijoiteta uudelleen, vaan tuotot kotiutetaan sijoittajille, aiempaa tuotto- tai arvonkehitystä koskevat luvut on laskettava tällä perusteella.

16 §

Olennaisten muutosten vaikutus ja ilmaiseminen

Jos vaihtoehtorahaston tavoitteet ja sijoituspolitiikka muuttuvat olennaisesti 14 §:ssä tarkoitettussa pylväsdiagrammissa esitetyn ajanjakson aikana, vaihtoehtorahaston aiempi tuotto- ja arvonkehitys ennen kyseistä olennaista muutosta on silloinkin esitettävä pylväsdiagrammissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua olennaista muutosta edeltävä ajanjakso on ilmoitettava sellaiseksi pylväsdiagrammissa ja varustettava selkeällä varoituksella siitä, että kyseinen tuotto- tai arvonkehitys tapahtui olosuhteissa, jotka eivät enää päde.

17 §

Aiemman tuotto- tai arvonkehityksen yhteydessä käytettävä vertailuarvo

Jos avaintietoesitteen jaksossa ”*Tavoitteet ja sijoituspolitiikka*” viitataan vertailuarvoon, diagrammiin on sisällytettävä kyseisen vertailuarvon kehitystä osoittava pylväs vaihtoehtorahaston aiempaa tuotto- tai arvonkehitystä osoittavan kunkin pylvään yhteyteen.

Jos vaihtoehtorahaston aiemmasta tuotto- tai arvonkehityksestä ei ole tietoja vaadituilta viideltä tai kymmeneltä vuodelta, vertailuarvoa ei saa esittää vuosilta, joina vaihtoehtorahastoa ei ollut olemassa.

18 §

Simuloitujen tietojen käyttö aiemman tuotto- ja arvonkehityksen esittämisessä

Tuotto- tai arvonkehityksen esittäminen simuloitujen tietojen perusteella ajalta, jolta tietoja ei ole käytettävissä, on sallittua, jos simuloitujen tietojen käyttö on asiallista ja selkeää eikä harhaanjohtavaa, ja jos:

1) toiminnassa olevan vaihtoehtorahaston uuden osakelajin tuotto- tai arvonkehitys voidaan simuloida käyttämällä toisen osakelajin tuotto- tai arvonkehitystä edellyttäen, että kyseiset kaksi osakelajia eivät olennaisesti poikkea toisistaan siinä, mikä on niiden osuus vaihtoehtorahaston varoista;

2) syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston tuotto- tai arvonkehitys voidaan simuloida käyttämällä sen kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston tuotto- tai arvonkehitystä edellyttäen, että syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston strategia ja tavoitteet eivät salli sen hallussa olevan muita varoja kuin kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston osuuksia ja toiminnan edellyttämiä käteisvaroja tai syöttörahastona toimiva vaihtoehtorahasto ei ominaisuuksiltaan poikkea

olennaisesti kohteena toimivasta vaihtoehtorahastosta.

Kaikissa tapauksissa, joissa tuotto- tai arvonkehitys on simuloitu 1 momentin mukaisesti, pylväsdiagrammissa on näkyvästi ilmoitettava, että tuotto- tai arvonkehitys on simuloitu.

Vaihtoehtorahasto, jonka oikeudellinen asema muuttuu mutta joka pysyy sijoittautuneena samaan ETA-valtioon, saa esittää aiemman tuotto- tai arvonkehityksensä avaintietoesitteessä ainoastaan siinä tapauksessa, että kyseisen ETA-valtion ulkomainen ETA-valvontaviranomainen katsoo, ettei oikeudellisen aseman muuttuminen vaikuta vaihtoehtorahaston tuotto- tai arvonkehitykseen.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 18 luvussa tarkoitettuihin listaamattomiin yhtiöihin sijoittavien vaihtoehtorahastojen tuotto- tai arvonkehityksen simuloinnin asemesta voidaan esittää kyseisen vaihtoehtorahastojen hoitajan aiempien vaihtoehtorahastojen tuotot.

19 §

Käytännön tiedot

Avaintietoesitteen jaksossa ”*Käytännön tiedot*” on annettava seuraavat tiedot:

1) säilytysyhteisön nimi;
2) mistä ja miten saa veloituksetta lisätietoa vaihtoehtorahastosta, sen tiedonantovelvollisuuden nojalla antamista suomenkielisistä tiedoista, tuoreimman vuosikertomuksen ja mahdollisen tuoreemman puolivuotiskatsauksen;

3) mistä ja miten saa muuta käytännön tietoa, kuten ajantasaiset tiedot osuuksien hinnoista;

4) maininta siitä, että vaihtoehtorahaston kotijäsenvaltion verolainsäädäntö voi vaikuttaa sijoittajan henkilökohtaiseen tuloverotukseen;

5) seuraava maininta: ”[*Vaihtoehtorahastojen hoitajan nimi*] voidaan saattaa vastuuseen sillä perusteella, että tämä asiakirja sisältää harhaanjohtavia tai epätarkkoja tietoja tai tietoja, jotka ovat ristiriidassa vaihtoehtorahaston” vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua asiakirjan ”asianomaisten osien kanssa”.

20 §

Viittaukset muihin tietolähteisiin

Avaintietoesite saa sisältää viittauksia muihin tietolähteisiin edellyttäen, että avaintietoesite itsessään sisältää kaikki olennaiset tiedot, jotka sijoittajat tarvitsevat ymmärtääkseen sijoituksen keskeiset osatekijät.

Avaintietoesitteessä sallitaan viittaukset vaihtoehtorahaston tai vaihtoehtorahastojen hoitajan verkkosivustoon, kuten vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua asiakirjan ja määräaikaikäskatsaukset sisältävään verkkosivuston osaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen viittausten on johdettava sijoittaja kyseessä olevan tietolähteen asianomaiseen osioon. Avaintietoesitteessä voidaan käyttää viittauksia useisiin eri tietolähteisiin, mutta niiden määrä on rajoitettava vähimpään tarvittavaan.

21 §

Sijoittajille annettavien avaintietojen uudelleentarkastelu

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on varmistettava, että sijoittajille annettavia avaintietoja tarkastellaan uudelleen vähintään vuoden välein.

Uudelleentarkastelu on suoritettava ennen mahdollisten vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen asiakirjaan tai vaihtoehtorahaston sääntöihin ehdotettujen olennaisten muutosten tekemistä, jos kyseiset muutokset eivät ole olleet 1 momentissa tarkoitettua uudelleentarkastelun kohteena.

Uudelleentarkastelu on tehtävä ennen tai jälkeen kaikkien muutosten, joita pidetään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 12 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla olennaisina avaintietoesitteen sisältämien tietojen kannalta.

22 §

Tarkistetun version julkaiseminen

Jos 21 §:ssä tarkoitettua uudelleentarkastelun perusteella käy ilmi, että avaintietoesit-

teeseen on tehtävä muutoksia, sen tarkistettu versio on annettava saataville viipymättä.

Jos avaintietoesitteeseen ennakoidaan muutoksia vaihtoehtorahastojen hoitajan päätöksen johdosta, jolla muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua asiakirjaa tai vaihtoehtorahaston sääntöjä, avaintietoesitteen tarkistettu versio on annettava saataville ennen muutosten voimaantuloa.

Avaintietoesite, joka sisältää asianmukaisesti tarkistettut tiedot vaihtoehtorahaston aiemmasta tuotto- tai arvonkehityksestä, on annettava saataville 35 arkipäivän kuluessa kunkin vuoden joulukuun 31 päivästä.

23 §

Kulurakenteen olennaiset muutokset

Kuluja koskevista tiedoista on otettava asianmukaisesti huomioon mahdolliset kulurakenteen muutokset, joiden seurauksena minkä tahansa sijoittajalta suoraan veloittavan kertaluonteisen maksun sallittu enimmäismäärä nousee.

Jos 9 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti lasketut ”Juoksevat kulut” eivät enää ole luotettavia, vaihtoehtorahastojen hoitajan on niiden sijaan tehtävä ”Juoksevista kuluista” arvio, jota se kohtuudella pitää indikatiivisena vaihtoehtorahastosta tulevaisuudessa todennäköisesti perittävistä määristä. Tämä laskentaperustan muutos on ilmoitettava seuraavalla maininnalla: ”Juoksevien kulujen määrä on arvio. [Lyhyt selvitys siitä, miksi on käytetty arviota toteumaluvun sijaan.] Tosiasiallisesti veloitetuista kuluista on tiedot vaihtoehtorahaston kunkin tilikauden vuosikertomuksessa”.

4 luku

Vaihtoehtorahastojen erityisrakenteet

24 §

Syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston tavoitteita ja sijoituspolitiikkaa koskeva jakso

Syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston avaintietoesitteeseen sisältyvässä tavoitteiden ja sijoituspolitiikan kuvauksessa on ol-

tava tiedot siitä, miten suuri osuus syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston varoista on sijoitettu kohderahastona toimivaan vaihtoehtorahastoon.

Myös kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston tavoitteet ja sijoituspolitiikka on kuvattava ja tässä yhteydessä tapauksen mukaan joko:

1) ilmoitettava, että syöttörahastona toimivan ja kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston sijoitustuotot ovat keskenään hyvin samanlaisia; tai

2) selvitettävä, miten ja miksi syöttörahastona toimivan ja kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston sijoitustuotot saattavat poiketa toisistaan.

25 §

Syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston riski-hyötyprofiilia koskeva jakso

Jos syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston riski-hyötyprofiili poikkeaa jossain olennaisessa suhteessa kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston riski-hyötyprofiilista, tämä ja sen syyt on selvitettävä avaintietoesitteen jaksossa ”Riski-hyötyprofiili”.

Mahdollinen likviditeettiriski sekä syöttörahastona toimivan ja kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston välisten osto- ja lunastusjärjestelyjen suhde on selvitettävä avaintietoesitteen jaksossa ”Riski-hyötyprofiili”.

26 §

Kuluja koskeva jakso

Avaintietoesitteen jaksossa ”Kulut” on esitettävä sekä syöttörahastona toimivaan vaihtoehtorahastoon sijoittamisesta aiheutuvat kulut että mahdolliset kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston syöttörahastona toimivalta vaihtoehtorahastolta veloittamat kulut ja kustannukset.

Lisäksi siinä on ilmoitettava syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston juoksevana kuluina syöttörahastona toimivan ja kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston kustannukset yhteenlaskettuina.

27 §

Käytännön tiedot sisältävä jakso

Syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston avaintietoesitteen jakson ”Käytännön tiedot” on sisällettävä syöttörahastona toimivaa vaihtoehtorahastoa koskevat tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin tietoihin on sisällyttävä:

1) ilmoitus siitä, että syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston sijoittajat saavat pyynnöstä kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston tiedot, jotka se on velvollinen julkaisemaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin nojalla, sekä miten ja millä kielellä tai kielillä ne ovat saatavilla;

2) tieto siitä, ovatko 1 kohdassa tarkoitettut asiakirjat saatavilla vain paperikopioina vai myös jotain muuta pysyvää välinettä käyttäen ja veloitetaanko niiden saamisesta maksu;

3) maininta, jos kohderahastona toimiva vaihtoehtorahasto on sijoittautunut eri ETA-valtioon kuin syöttörahastona toimiva vaihtoehtorahasto ja jos tämä voi vaikuttaa syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston vero-kohteluun.

28 §

Aiempi tuotto- tai arvonkehitys

Syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston aiempi tuotto- tai arvonkehitys on esitettävä syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston avaintietoesitteessä pelkästään syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston osalta, eikä siinä saa esittää kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston tuotto- tai arvonkehitystä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos:

1) syöttörahastona toimiva vaihtoehtorahasto esittää kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston aiemman tuotto- tai arvonkehityksen vertailuarvona; tai

2) syöttörahastona toimiva vaihtoehtorahasto on perustettu syöttörahastona toimivana vaihtoehtorahastona myöhemmin kuin kohderahastona toimiva vaihtoehtorahasto ja jos

18 §:n mukaiset ehdot täyttyvät ja jos syöttörahastona toimivan vaihtoehtorahaston perustamista edeltäviltä vuosilta esitetään kohderahastona toimivan vaihtoehtorahaston aieman tuotto- tai arvonkehityksen perusteella simuloitu tuotto- tai arvonkehitys; tai

3) syöttörahastona toimivalla vaihtoehtorahastolla on aiempi tuotto- tai arvonkehitys ajalta, joka edelsi sen toimintaa syöttörahastona toimivana vaihtoehtorahastona, ja sen oma tuotto- ja arvonkehitys esitetään pylväsdiagrammissa kyseisiltä vuosilta siten, että kyseistä olennaista muutosta edeltävä ajanjakso käy ilmi 16 §:n 2 momentissa edellytyllä tavalla.

29 §

Strukturoitujen vaihtoehtorahastojen tulosskenaariot

Vaihtoehtorahaston, joka tarjoaa sijoittajille ennalta määrättyinä ajankohtina algoritmien perustuvan tuoton, joka on sidottu rahoitusvälineiden, indeksien tai vertailusalkujen tai samantyyppisten vaihtoehtorahastojen tulokseen tai niiden suhteen tapahtuviin hinnanmuutoksiin tai muihin olosuhteisiin (*strukturoitu vaihtoehtorahasto*), avaintietoesite ei saa sisältää jaksoa ”*Aiempi tuotto- tai arvonkehitys*”.

Strukturoitua vaihtoehtorahastoa koskevan avaintietoesitteen jaksossa ”*Tavoitteet ja sijoituspolitiikka*” on oltava selvitys siitä, miten laskukaava toimii ja miten tuotto lasketaan.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun selviytykseen on liitettävä ainakin kolme skenaariota vaihtoehtorahaston mahdollisesta tuotto- tai arvonkehityksestä. Skenaariot on valittava tarkoituksenmukaisesti sellaisista olosuhteista, joissa laskukaava voi tuottaa matalan, keskimääräisen tai korkean tuoton sekä soveltuvin osin myös negatiivisen tuoton sijoittajalle.

Sijoittajan on 3 momentissa tarkoitettujen skenaarioiden avulla voitava ymmärtää täysin kaikki laskukaavaan sisältyvän laskentamekanismin vaikutukset. Ne on esitettävä asiallisella ja selkeällä tavalla, joka ei ole harhaanjohtava ja jonka keskimääräinen ei-ammattimainen asiakas todennäköisesti ymmär-

tää. Niissä ei varsinkaan saa keinotekoisesti suurennella vaihtoehtorahaston lopullista tuotto- tai arvonkehitystä.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen skenaarioiden on perustuttava kohtuullisiin ja varovaisiin oletuksiin tulevista markkinaolosuhteista ja hintaliikkeistä.

Jos laskukaava mahdollistaa sijoittajien merkittävät menetykset, kuten pelkästään tiettyissä olosuhteissa toimivan pääomatakuun tapauksessa, nämä menetykset on otettava asianmukaisesti huomioon skenaarioissa myös siinä tapauksessa, että niihin johtavien markkinaolosuhteiden todennäköisyys on pieni.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen skenaarioiden yhteydessä on mainittava, että ne ovat esimerkkejä laskukaavan toiminnasta eivätkä ennusteita. Tällöin on tehtävä selväksi, että esitettyjen skenaarioiden todennäköisyys on yhtä suuri.

30 §

Pituus

Strukturoidun vaihtoehtorahaston avaintietoesite saa olla painettuna enintään kolmen A4-kokoisen sivun pituinen, jollei sen sijoitustoiminnan tai toimialan erityispiirteistä muuta johdu.

5 luku

Pysyvä väline

31 §

Ehdot, joita sovelletaan avaintietojen tai muun markkinointiaineiston toimittamiseen muuta pysyvää välinettä kuin paperia käyttäen tai verkkosivuston välityksellä

Kun avaintietoesite tai muu markkinointiaineisto toimitetaan ei-ammattimaiselle asiakkaalle muuta pysyvää välinettä kuin paperia käyttäen tai verkkosivuston välityksellä, on noudatettava seuraavia ehtoja:

1) avaintietoesitteen tai muun aineiston toimittaminen tällaista pysyvää välinettä käyttäen on tarkoituksenmukaista siinä yhteydessä, jossa vaihtoehtorahastojen hoitajan ja

sijoittajan välinen liiketoiminta toteutetaan tai on tarkoitus toteuttaa;

2) kun henkilölle, jolle avaintietoesite tai muu aineisto on toimitettava, annetaan mahdollisuus valita tiedon saaminen joko paperilla tai tällä muulla pysyvällä välineellä, kyseinen henkilö valitsee tämän muun välineen.

Jos avaintietoesite tai muu aineisto toimitetaan verkkosivuston välityksellä ja tietoa ei osoiteta henkilökohtaisesti sijoittajalle, seuraavien ehtojen on täyttyttävä:

1) kyseisen tiedon antaminen tällä välineellä on tarkoituksenmukaista siinä yhteydessä, jossa vaihtoehtorahastojen hoitajan ja sijoittajan välinen liiketoiminta toteutetaan tai on tarkoitus toteuttaa;

2) sijoittajan on annettava erillinen suostumus tiedon antamiseen kyseisellä tavalla;

3) sijoittajalle on ilmoitettava sähköisesti verkkosivuston osoite ja paikka, josta tieto verkkosivustolla löytyy;

4) tiedon on oltava ajantasaista;

5) tiedon on oltava jatkuvasti saatavilla kyseisellä verkkosivustolla niin pitkään kuin asiakkaan voidaan kohtuudella odottaa tarvitsevan sitä.

Tätä pykälää sovellettaessa tiedon antamisen sähköisen viestinnän avulla on katsottava tarkoituksenmukaiseksi siinä yhteydessä, jossa vaihtoehtorahastojen hoitajan ja sijoittajan välinen liiketoiminta toteutetaan tai on tarkoitus toteuttaa, kun voidaan osoittaa, että sijoittajalla on säännöllinen pääsy verkkosivustoille. Osoituksena tästä pidetään sitä, että sijoittaja antaa sähköpostiosoitteen tämän liiketoiminnan toteuttamista varten.

6 luku

Seuraamukset ja voimaantulo

32 §

Seuraamukset

Tämän asetuksen rikkomisesta on säädetty hallinnollinen seuraamus vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvussa ja Finanssivalvonnasta annetun (878/2008) lain 4 luvussa.

33 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 29 päivänä
maaliskuuta 2014.

Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2014

Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*

Lainsäädäntöneuvos Ilkka Harju

*Liite I***SYNTEETTISEN INDIKAATTORIN ESITTÄMISEEN LIITTYVÄT VAATIMUKSET**

1. Synteettisen indikaattorin on sijoitettava rahasto asteikolle 1—7 rahaston aiemman volatiliteetin perusteella.
2. Asteikko on esitettävä luokituksena kokonaisluvuin 1—7 numerojärjestyksessä vasemmalta oikealle siten, että riski- ja hyötytasot esitetään matalimmasta korkeimpaan.
3. Asteikossa on ilmaistava selvästi, että matalampaan riskiin saattaa liittyä pienempi hyöty ja että korkeampaan riskiin saattaa liittyä suurempia hyötyjä.
4. Luokka, johon yhteissijoitusyritys on sijoitettu, on ilmoitettava selvästi.
5. Asteikon osien erottamiseen ei saa käyttää värejä.

*Liite II***KULUJEN ESITTÄMINEN**

Kulut on esitettävä seuraavasti jäsenneytyssä taulukossa:

Sijoittamista edeltävät tai seuraavat kertamaksut

Merkintäpalkkio ☐ %

Lunastuspalkkio ☐ %

Tämä on enimmäismäärä, joka sijoituksesta voidaan veloittaa kuluina [ennen sijoittamista]
[ennen sijoituksen tuoton maksamista]

Rahastosta vuoden aikana veloitettavat maksut

Juoksevat kulut ☐ %

Rahastosta tietyissä erityisolosuhteissa veloitettavat maksut

Tulosperusteinen palkkio ☐ % vuodessa siitä osasta tuottoa, joka ylittää
näihin palkkioihin sovellettavan viitearvon
[viitearvon nimi]

— Kunkin maksun prosenttiosuus on ilmoitettava.

— Rahaston viimeisimmällä tilikaudella veloitettujen tulosperusteisten palkkioiden määrä on ilmoitettava prosenttiosuutena.

*Liite III***AIEMMAN TUOTTO- TAI ARVONKEHITYKSEN ESITTÄMINEN**

Aiemman tuotto- tai arvonkehityksen pylväsdiagrammin on noudatettava seuraavia vaatimuksia:

1. pylväsdiagrammin Y-akselin asteikon on oltava lineaarinen, ei logaritminen;
2. asteikko on mukautettava pylväiden muodostamalle leveydelle, eikä pylväitä saa tiivistää tuoton vaihtelujen havaitsemista vaikeuttavalla tavalla;
3. X-akselin on lähdettävä tasolta, jolla tuotto- tai arvonkehitys on 0 %;
4. kunkin pylvään kohdalle on merkittävä saatu tuotto prosentteina;
5. aiempaa tuotto- tai arvonkehitystä koskevat luvut on pyöristettävä yhden desimaalin tarkkuudelle.